

יום עיון "פיקוד במציאות משתנה"

שם המכון: מרכז יצחק רבין

דרג: רס"ן ומעלה.

כמות משתתפים מינימלית-מקסימלית: 25-50

נושא יום העיון: "פיקוד במציאות משתנה"

רציונאל:

רציונאל:

מדינת ישראל, אומה בהקמה, חווה תהליכים ותמורות המתרחשים בכל עת במגוון תחומים: ביטחוניים, פוליטיים, גיאוגרפיים, חברתיים, כלכליים, טכנולוגיים ועוד. המנהיגות מהווה גורם מכריע ביכולתן של המדינה והחברה להתמודד עם אתגרים שונים, איומים על אינטרסים חיוניים, ועל עצם קיומה.

צה"ל הוא אחד הגופים המושפע ומשפיע על החברה הישראלית, הן מתוקף תפקידו הביטחוני המוטל עליו והן מתוקף תפקידו החברתי.

ישנה ציפייה כי המפקדים בצה"ל יהוו דוגמה ומופת לפקודיהם ולחברה, באופן שיתבטא במקצועיותם הצבאית, בכישורי הפיקוד והמנהיגות ובהתנהגותם הערכית כחיילים וכאזרחים" (מתוך: מסמך "יעוד ויחוד", צה"ל).

מפקדי צה"ל נדרשים לתפקד במציאות המשתנה באופן תדיר מבחינה ביטחונית. מצבים משתנים של העימות, היריב והמענה הצבאי משפיעים באופן ישיר על המשמיה הצבאית המוטלת עליהם. בנוסף, קיימים היבטים משמעותיים המשפיעים לא פחות: היבטים ערכיים, שינויי דפוסים בחברה הישראלית, כניסתם של נורמות אזרחיות-כלכליות לתוך הצבא, שינויים דמוגרפיים, מגמות הקשורות לאופייה היהודי והדמוקרטי של המדינה, התפתחויות טכנולוגיות, יחסי החוץ של ישראל ועוד. בראש ובראשונה מצופה מהמפקדים להיות מודעים להשפעות ולהיות ערים למציאות המשתנה סביבם וברמות האסטרטגיות שמעליהם.

את השינויים בחברה הישראלית יש לבחון בפרספקטיבה היסטורית, באופן שמאפשר ללמוד מהעבר, לבחון בצורה נכונה את המציאות כיום ולנתח את ההשלכות והמשמעויות לעתיד. **הסדנה "פיקוד במציאות משתנה"** באה במטרה לבחון נקודות אלו והשפעתן על מנהיגותו של המפקד בצה"ל.

מטרות:

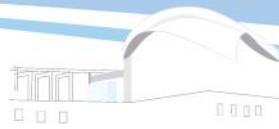
מטרת על: המפקדים יחדדו תפיסות ודרכי התמודדות בנושא פיקוד במציאות משתנה.

מטרות ביניים:

1. מציאות משתנה -
  - המפקדים יסקרו מאפיינים של מציאות משתנה דרך בחינת 4 הפריזמות של הביטחון הלאומי
  - המפקדים יכירו תמורות ושינויים מרכזיים בחברה הישראלית דרך הסתכלות על מרכיבי הביטחון הלאומי, במהלך הסיוור במוזיאון.
2. פיקוד - המפקדים ינתחו דפוסים פעולה של מנהיגים במציאות משתנה וידונו במשמעויות למנהיג/ מפקד.
3. פיקוד במציאות משתנה - המפקדים יבחנו את יחידתם ותפקידם דרך "פיקוד במציאות משתנה".

משך	יחידת תוכן	פירוט יחידת תוכן*	גורם מעביר (שמות מרצים בהלימה לתחום התוכן)	מידע אודות המרצה**
רבע שעה	פתיחה	הנושא והקשרו ליחידה	מפקד	
שעה וחצי	סדנת פתיחה	<p>נמשיג מהו פיקוד ומהי מציאות משתנה דרך ארבעת המימדים המרכיבים ביטחון לאומי.</p> <p>. הסתכלות על המציאות של המפקד איננה שייכת רק להסתכלות על היבטי הביטחון הלחימה והאסטרטגיה הצבאית, כי אם כוללת בתוכה 4 פריזמות הסתכלות מהן מורכבת תפיסת הביטחון הלאומי, המאפשרות בחינה מקיפה של המצב הקיים/ שינויים במציאות. 4 המימדים המרכיבים את הביטחון הלאומי הינם: 1. היבטים כלכליים, 2. היבטים חברתיים, 3. היבטים מדיניים 4. היבטים צבאיים.</p>	מפקד	

מרכז יצחק רבין המוזיאון הישראלי

שעה וחצי	סיוור במוזיאון	מנהיגים וחברה משתנה המאפשר לבחון את התפתחותה של החברה הישראלית, תוך התבוננות על אירועים ותהליכים מרכזיים דרך ארבעת מימדי הביטחון הלאומי. בסיוור נדגיש גם את נושא המנהיגות המשפיעה בחברה הישראלית לאורך השנים וכן נתחקה אחר מקורות מנהיגותו של יצחק רבין מילדותו ועד הירצחו; הדילמות המנהיגותיות עמן התמודד לאורך השנים והשפעת מנהיגותו על החברה הישראלית.	מדריכי המרכז	מדריכים בעלי תואר ראשון ושני במדעי המדינה החברה והרוח . בוגרי הכשרת מרכז יצחק רבין.
שעה	סדנת עיבוד-	עיבוד המוזיאון-מנהיגות במציאות משתנה. לאחר הסיוור במוזיאון יתמקד השיח בפקוד לנוכח המציאות המשתנה. דרך ניתוח מקרי מבחן יבחנו המפקדים התמודדות של מנהיג במצבי מציאות משתנה וינתחו את אופן הפעולה ועקרונות הפעולה במצבים אילו. המקרים שיבחנו לניתוח הינם מקרים בהם המנהיגים התמודדו עם מציאות משתנה ושינו את דרכם ומנהיגותם בהתאם לשינוי במציאות. דרך ניתוח המקרים נבחן את השאלה "האם שינוי דרך לאור שינוי המציאות	מנחי המרכז	23 מדריכים . מדריכים בעלי תואר ראשון ושני במדעי המדינה החברה והרוח . בוגרי הכשרת מרכז יצחק רבין

מרכז יצחק רבין המוזיאון הישראלי

		מהווה מנהיגות או משבר במנהיגות?"; נגדיר את החשיבות שבבחינת המציאות המתגרת את סביבת המנהיגות, ונסה לנתח ולהמשיג עקרונות פעולה מנחים למפקד במציאות משתנה.		
	מפקדים	בסדנה נעסוק בהקשר האישי, כמפקדים בכירים בצה"ל. המפקדים יערכו מיפוי קצר של יחידתם בבחינת המציאות המשתנה דרך ארבעת מימדי הביטחון הלאומי. יבחנו את יכולתו של המפקד לבחון את המציאות המשתנה סביבו, את השינויים שחלו ביחידתם לאורך תקופת זמן, השפעתם והשלכותיהם על המנהיגות של כל אחד ביחידתו. כמו גם יחלו בתהליך חשיבה על גיבוש דרכי פעולה מתוך שיתוף בדוגמאות אישיות ונקיטת עמדה. כל זאת, מתוך מטרה לתת למפקדים-מצד אחד, ידע והבנה על השינויים וההתפתחויות בחברה הישראלית, כמראה בוחנת ליחידתם ומצד שני תובנות בהקשרים המקצועיים- אישיים שאותם יוכלו לקחת	אני כמפקד במציאות משתנה	שעה וחצי

מרכז יצחק רבין המוזיאון הישראלי

		איתם.		
	מפקד המסגרת .	לתרגם את נושא היום בהקשרי היחידתי והצה"לי .	סיכום מפקד	רבע שעה

